

Betreft: Gespreksnotitie Veilig Thuis voor het rondetafelgesprek jeugdbescherming
27 oktober 2021 van 14.45u tot 15.30u Blok 3

Inbrenger: De heer S. Urlings, directeur Veilig Thuis Haaglanden
In afstemming met het Landelijk Netwerk Veilig Thuis

Aan de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid en de commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming is eind maart 2021 naar de Tweede Kamer gestuurd en betreft een voorstel voor een verbeterde aanpak van de jeugdbeschermingsketen. Op 21 april 2021 heeft het Landelijk Netwerk Veilig Thuis (LNVT) middels een position paper aangegeven dat wij graag bijdragen aan een eenvoudiger en effectiever gezins- en beschermingsketen. Daarbij hebben we benoemd dat alleen de focus op nieuwe vormen van samenwerking tussen de partners in de jeugdbescherming niet bijdraagt aan het grotere doel, namelijk eerder en betere hulp en begeleiding voor volwassenen en kinderen. Er zijn wat ons betreft fundamentele verbeterlagen nodig in de beschikbaarheid van jeugd- en volwassenhulp, de kwaliteit van onafhankelijk onderzoek, inzet van specialisme en toegankelijke begeleiding en bijstand voor volwassenen en kinderen.

Op 14 september 2021 is het rapport 'Jeugdbescherming in de toekomst' gepubliceerd. De uitgangspunten in dit rapport komen overeen met de uitgangspunten zoals het LNVT heeft beschreven in het position paper. Voor de volledigheid hebben we het position paper en de samenvatting toegevoegd aan deze gespreksnotitie.

In het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming (maart 2021) wordt de beweging beschreven om te komen tot een regionaal veiligheidsteam met hierin opgenomen de organisaties GI's, RvdK en VT. We omarmen de voorgestelde werkwijze om samen met het gezin, het sociale netwerk, het lokale team en een regionaal veiligheidsteam te werken aan directe veiligheid, aan achterliggende oorzaken en duurzame oplossingen.

De uitgangspunten van de samenwerking tussen het regionale - en het lokale team worden eveneens onderschreven; zoals de betrokkenheid bij het gezin vanuit een duo schap met vaste gezichten in beide teams en het gezamenlijk werken aan veiligheid in de thuissituatie. Voor het verkrijgen en borgen van die veiligheid is het echter van belang dat hierin nauw wordt samengewerkt met partijen als maatschappelijk werk, jeugdhulp, vrouwenopvang, GGZ, verslavingszorg en LVB die als uitvoerende professionals hulp én regie voeren. Deze partijen zijn essentieel voor het bieden van hulp, dichtbij en toegankelijk, in samenhang met de regie op veiligheid. Deze samenhang leidt tot vroegtijdige signalering en ondersteuning, dat zich richt op risicofactoren die de onveiligheid in stand houdt, waardoor de druk op de specialistische zorg en behandeling mogelijk vermindert wordt.

Naast bovenstaande willen we de volgende aandachtspunten meegeven voor de doorontwikkeling:

- Behoud een plek waar laagdrempelig en anoniem advies gevraagd kan worden.
- Behoud en verdiep de (bovenlokale) specialistische aanpak rondom partnergeweld, intiem terreur, eengerelateerd geweld, stalking, ouderenmishandeling etc.
- De kwaliteit van het veiligheids- en beschermingsonderzoek en monitoring (voor de leeftijd van 0 tot 100) zou onafhankelijk, integraal en gericht op alle betrokkenen moeten zijn: één onderzoek waarbij borging van hoor en wederhoor als feitenbeschrijving is ingericht. Daar waar specialistische vraagstukken zich voordoen wordt (eventueel bovenregionaal) dit geborgd in samenhang met medici, forensisch artsen, centra seksueel geweld. Dit vraagt

doorontwikkeling ten opzichte van huidige onderzoeken die nu door verschillende partijen worden uitgevoerd.

We zien ook dat we voor een grote opgave staan in de noodzakelijke verbinding met de lokale teams. Voor alle betrokken veiligheidspartners zullen er grote verschuivingen optreden. Voor de lokale teams geldt dit wel in het bijzonder: de continuïteit van de hulpverlening komt bij hen te liggen. We vinden het belangrijk dat de veiligheidsteams zich samen met lokale teams (door)ontwikkelen, zodat beide teams vanuit eenzelfde visie en taal in gezamenlijkheid tot een samenhangende werkwijze komen.

Als de voorwaarden voor de (preventieve) basis niet voldaan zijn, kan men niet aan een stevig stelsel bouwen. Wij vragen dan ook veel aandacht voor de uitwerking van deze voorwaarden. Op voorhand zien we al een aantal belangrijke randvoorwaarden voor de versterking van de rol van de lokale teams:

- Passende budgetten voor gemeenten;
- Een helder kwaliteitskader (waarin huidige kwaliteitskader veiligheid en de vijf basisvoorwaarden zijn samengevoegd).

Daarnaast zijn we van mening dat een dergelijke wijziging in het stelsel vraagt om tijd en ruimte om in de praktijk te beproeven welke werkzame elementen daadwerkelijk de beoogde verandering teweegbrengen. Vanuit de huidige wet- en regelgeving is deze ruimte beperkt. Legitimatie om af te wijken van de huidige wettelijke taken ontbreekt voor de uitvoeringsorganisaties. Dit werkt belemmerend. Het is dan ook van belang dat proeftuinen worden uitgebreid en dat alle regio's de ruimte krijgen om te experimenteren.

Tot slot willen wij uw aandacht vragen voor de personeelskrapte binnen de gehele keten. Voor het werken met kinderen en gezinnen is een SKJ-registratie verplicht. Voor medewerkers met ervaring binnen andere sectoren, zoals de politie, de psychiatrie of verslavingszorg, die de wens hebben om in de jeugdhulpverlening te werken, is het een ingewikkeld en kostbaar traject om een SKJ-registratie te behalen. De kennis en ervaring van deze medewerkers is echter wel van belang om een goede veiligheidsanalyse te kunnen maken en de thuissituatie van iedereen die te maken heeft met geweld duurzaam veilig te houden. Wij zouden dan ook graag zien dat de verplichting van een beroepsregistratie als het SKJ op een andere manier wordt ingericht, zodat het voor deze professionals mogelijk wordt om hun kennis en ervaring in te zetten daar waar hun expertise nodig is.